

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN

BEDEN EĞİTİMİ

VE

OYUN DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

İlkokul
(1, 2, 3 ve 4. Sınıflar)



Ankara, 2019

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	5
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	5
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	6
1.2.1. Değerlerimiz	6
1.2.2. Yetkinlikler	6
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	8
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	9

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLILAŞTIRILMASI	9
2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREKÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI	9
2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ	13

BÖLÜM 3

ÖĞRETİM PROGRAMI	15
3.1. BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI	15
3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ	17
3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR.....	18
3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	18
3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI	19
3.6. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRENME ALANI, ALT ÖĞRENME ALANI VE KAZANIM DAĞILIMI	20
3.7. KAZANIMLARIN YAPISI	20
1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	21
2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	24
3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	27
4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	31

BÖLÜM 1

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, bu bilgiyi günlük hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelikleri bünyesine almış bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları yalnızca bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatta değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünlüğe bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. Maddesi'nde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duyuşsal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek,
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak,
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, "Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)"nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak,
4. Ortaöğretimi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip bunları hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamaktır.

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı, değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevî kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme ve öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla geçicidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışmasız bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme ve öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de diğer kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik hayatta ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ’de belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bu yetkinlikleri şu şekilde tanımlamaktadır:

- 1. Ana Dilde İletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.
- 2. Yabancı Dillerde İletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.
- 3. Matematiksel Yetkinlik ve Bilim / Teknolojide Temel Yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.
- 4. Dijital Yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
- 5. Öğrenmeyi Öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
- 6. Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlikler:** Bu yetkinlikler, kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içerir; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için bireyleri donatmaktadır.

7. **İnisiyatif Alma ve Girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel Farkındalık ve İfade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesidir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan, bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple, öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve ayrıca düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar, ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

BÖLÜM 2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ FARKLILAŞTIRILMASI

2.1. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GEREKÇESİ, FELSEFESİ VE GENEL AMAÇLARI

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi alanı, son yüzyılda yapılan bilimsel çalışmaların öncülüğünde kendine ait öğretimsel kimliği olan yeni bir disiplin olarak ortaya çıkmıştır. Özel yeteneklerin eşsiz toplumsal değeri ve özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen özel öğretim programlarının genel öğretim programlarından özgün bir şekilde farklılaşması, bu kimliğin ortaya çıkışında ayrı bir rol oynamıştır. Genel öğretim

programlarının özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde çeşitli yönleriyle yetersiz kalması ilk ve ortaokul yıllarında yetenek kayıplarının oluşması na neden olmaktadır. Bu olgu, dünya genelinde özel yetenekli öğrenciler için özel eğitim modellerinin geliştirilmesinin temel gerekçesini oluşturmuştur. Özel yetenekli öğrenciler için geliştirilen standart bir programın bu öğrencilerin gelişim ihtiyaçlarını karşılamada yeterli olacağı düşüncesi, tüm bu programların temel hipotezi olmuştur.

Özel yeteneklilerin eğitimi alanını çeşitli öğretim programı kuramları şekillendirmiştir. Bu kuramlar, özel yetenekliler için öğretim programlarına ilişkin güçlü felsefi yaklaşımlar sunmaktadır. Birincil yaklaşım öğretim programının bilişsel süreçlerin gelişimi olarak kabul edilmesidir. Bu yaklaşım süreç becerilerinin geliştirilmesi üzerine odaklanmış ve öğretim programının ileri düşünme becerileri etrafında organize edilmesine öncülük etmiştir. İkinci felsefi yaklaşım da beceri merkezlidir ancak öğretim programını öğrenmeye ilişkin standart girdiler ve çıktılar etrafında organize etmektedir. Eğitimin bir sonucu olarak beceri ve başarıdaki gelişimi belirlemek için ölçülebilir çıktılar merkeze almaktadır. Çocuk merkezli olan felsefi yaklaşımda ise öğretim programının kişisel anlamına ağırlık verilmektedir. Bu yaklaşım, bireysel ihtiyaçlara göre şekillendirilmiş öğretim programına değer verir. Özel yeteneklilerin eğitimini etkileyen üçüncü felsefi yaklaşıma göre öğretim programı sosyal yapılandırma olarak görülmektedir. Öğretim programları, sosyal değişimin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Eğitimin toplumsal katılımı, sorumluluğu ve değişimi desteklemesi beklenmektedir. Bu yaklaşım kültür merkezli öğretim programlarının ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik özel öğretim programlarının ana ilkesi, bu programların sağlamayı hedeflediği öğrenme deneyimlerinin genel öğretim programlarının sağladığı deneyimlerden nitel olarak farklı olmasıdır. Nitel farklılığı tanımlamak her ne kadar görece olsa da özel yetenekli öğrencileri özel yapan özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun farklılaştırmaların yapılması nitel farklılık üzerine oluşan genel bir uzlaşıdır. Bu özellikler arasında gelişim, öğrenme, biliş, motivasyon ve ilgi gibi bireye özgü özelliklerde var olan nitel ve nicel farklılıklar gösterilebilir. Farklılaştırılmış öğretim programı, genel öğretim programlarının sağlamadığı ileri düzeyde bilişsel ve duyuşsal kavramları, konuları, süreçleri ve özel yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine uygun stratejileri kapsar.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik öğretim programlarının genel öğretim programlarından nitel olarak farklılaştırılması; programın içerik, süreç ve ürün boyutlarıyla yapılabilmektedir. Özel yetenekli öğrenciler için özel öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde söz konusu üç temel boyut kullanılmış ve bu boyutlar aşağıda ele alınan ilkeleri yanıtacak şekilde farklılaştırılmıştır. Ayrıca geliştirilen yeni programlar bu ilkeler ölçüt alınarak değerlendirilmiştir..

2.1.1. İçerik Boyutu

İçerik boyutu; öğrencilere kazandırılması planlanan kavramları, yaklaşımları, kuramları, fikirleri ve diğer bilgi türlerini kapsamaktadır. İçerik figüratif, sembolik, semantik ve davranışsal bilgi türlerinden oluşabilir. Figüratif bilgi objeler, şekiller, resimler ve grafik gibi figürlerden; sembolik bilgi harfler, rakamlar ve matematiksel sembollerden; semantik bilgi sözcükler ve fikirlerden; davranışsal bilgi duygular ve algılar gibi davranışlardan oluşur. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının içerik boyutu sayılan ilkeleri içermelidir:

1. **Soyutluk:** Daha az veri düzeyinde bilgiye, daha çok soyut kavramlara ve genellemelere yer verilmelidir. Bilgi; veri-olgu, kavram, genelleme-ilke ve teori türlerini kapsamalıdır.
2. **Karmaşıklık:** İçerikte yer alan teoriler ve genellemeler; soyut kavramları, genellemeler arası ilişkileri, ilkeleri ve disiplinler arası bağlantıları kapsamalıdır.

3. **Çeşitlilik:** Genel öğretim programlarındaki konu ve temaların yanı sıra zenginleştirilmiş sıra dışı konulara, temalara ve diğer disiplinlere yer verilmelidir.
4. **Organizasyon:** İçerik disiplinler arası bağlantılarla kapsamlı kavram, genelleme ve teoriler etrafında inşa edilmelidir.
5. **Seçkin Kişiler:** Programlar dehaların ve seçkin kişilerin bireysel, sosyal ve mesleki özelliklerini, başarılarını, başarısızlıklarını, sorunla başa çıkma yollarını içermelidir.
6. **Yöntemler:** Disiplinlere özgü araştırma yöntemleri teorik ve uygulamalı olarak ele alınmalı, yöntem bilgisi verilmelidir.

2.1.2. Süreç Boyutu

Süreç boyutu, öğretim programının içeriğinin öğretilme yolları ve öğrencilerin bilgiyi öğrenme, kullanma ve çıktıya dönüştürme biçimleri ile ilişkilidir. Süreç farklılaştırması öğrencilerin öğrenme etkinliklerinde kullandıkları öğrenme ve düşünme türlerini, öğretimin hızını, öğrencilerin mantıksal yaklaşım biçimlerini, akıl yürütmelerini, keşif yoluyla öğrenmelerini, araştırma yöntemlerini ve öğretim yollarının çeşitliliğini kapsamaktadır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için geliştirilen öğretim programlarının süreç boyutu aşağıdaki ilkeleri içermelidir:

1. **İleri Düzeyde Düşünme Becerileri:** Programlar, öğrencilerin mevcut bilgileri yeniden kavramsal-laştırmaları ve yeni bilgi üretmeleri için sorgulayıcı, üretken ve sentezleyici düşünme becerilerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamalıdır. Anlama ve hatırlama gibi temel düzeyde düşünme becerilerine daha az; analiz, sentez ve değerlendirme gibi ileri düzeyde düşünme becerilerine daha çok yer verilmelidir. Öğretim programları sorgulayıcı düşünme ve yaratıcı düşünme gibi öğrenciler için ileri düzeyde düşünme uygulamaları sunmasının yanı sıra öğretmenler için de öğretimde eleştirel bir bakış açısı kazandırmalıdır.
2. **Açık Uçluluk:** Çoğul düşünmeyi teşvik eden ve kullanımını gerektiren problemlere ve etkinliklere yer verilmelidir.
3. **Keşifçi Öğrenme:** Öğretim programları, öğrencilere bilginin sürekli değiştiğini keşfetmelerine ve yeni bilgi edinimini bir davranış hâline getirmelerine yardımcı olmalıdır. Keşif yoluyla öğrenmeyle yakından ilişkili olan gözlemleyerek, yaparak, deneyerek, veri toplayarak ve bu verilere dayanarak bilgi, fikir, ilke, genelleme ve anlam oluşturmaya dayalı süreç becerilerine yer verilmelidir. Öğrenme etkinliklerinde gözlemlene, sınıflama, betimleme, yordama ve genelleme gibi hem birincil hem de ikincil zihinsel süreçler yer almalıdır.
4. **Kanıtı Dayalı Akıl Yürütme:** Programlar, akıl yürütmeyi destekleyen açıklama ve örneklendirme gibi kanıtı dayalı akıl yürütme süreçlerini içermelidir.
5. **Seçme Özgürlüğü:** Öğretim programları, öğrencinin seçimine dayalı öğrenmeyi ve gelişimi teşvik etmelidir. Programlarda, öğrencilere karar alma ve tercih yapma fırsatı veren kazanımlar bulunmalıdır. Öğrencinin öğrenme yolu yalnızca öğretmen tarafından değil öğrencinin kendisi tarafından da belirlenmelidir.
6. **Araştırma Yöntemleri:** Öğretim programları, disipline özgü araştırma yöntemlerinin kullanımını gerektiren süreç becerilerini içermelidir. Gözlem yapma, verileri ve bilgiyi sınıflandırma, araştırma bulgularını yorumlama ve yorumlara temel oluşturan bilimsel kanıtları değerlendirme becerilerine yer verilmelidir.

7. **Öğretimin Hızı:** İçerik, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme ve gelişim hızına uygun bir hızda verilmelidir. Tekrarlayan ve örtüşen içerik daraltılarak yerine farklılaştırılmış içerik eklenmelidir.
8. **Süreç Çeşitlendirmesi:** Öğretim programları, öğrenme sürecinde çeşitlilik oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır. Doğrudan anlatım, film gösterimi, geziler, seminerler, çalıştaylar, bilgisayar destekli öğretimler, yapılandırılmış tartışmalar, bireysel çalışmalar, grup çalışmaları, keşifçi öğrenmeler, proje temelli öğretim, uzman mentörlüğü ve gözlemi, saha gezileri gibi çeşitli öğretim yöntemlerinin kullanımını gerektiren kazanımlara yer verilmelidir.
9. **Grup Etkileşimi:** Programlar akran öğretimini destekleyecek şekilde tasarlanmalı, grup çalışmalarında liderlik ve iletişim becerilerini destekleyen kazanımlara yer verilmelidir.

2.1.3. Ürün Boyutu

Ürün, öğrenme sonucunda ortaya çıkan soyut ve somut çözümler ve davranışlardır. Fikirler, problem çözümleri, uygulamalar, raporlar, fotoğraflar, görsel veya işitsel programlar, şiirler, romanlar, besteler, danslar ya da resimler öğrenci ürünlerine örnek olarak verilebilir. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde öğretim programlarının ürün boyutu aşağıdaki ilkeleri yansıtmalıdır:

1. **Gerçek Yaşam Problemleri:** Ütopik, yapmacık sorunlar ve projeler yerine kişisel, yerel, ulusal ya da evrensel olarak öğrencilerin ilgisini çeken problemlere ve proje konularına yer verilmelidir. Projelerin öğrenciler için kişisel anlamı olmalıdır. Uzun soluklu projeler yerel sorunların çözümüne ilişkin olmalıdır.
2. **Problem Keşfi:** Ürünler, problem keşfine dayanmalıdır. Öğrenciler kendilerine sunulan problemlerin yanı sıra kendi keşfettikleri problemlerin çözümüne yönelik ürünler veya projeler üzerinde de çalışmalıdır.
3. **Gerçek Hedef Kitle:** Projeler ve ürünler yalnızca öğretmene ve sınıfa sunulmak üzere geliştirilmemelidir; okul yönetimi, belediye, sanat galerisi, yayınevi ve sivil toplum kuruluşları gibi gerçek hedef kitleleri ve toplulukları kapsamalıdır.
4. **Ürün Değerlendirmesi:** Ürünlerin değerlendirilmesinde ölçüt olarak profesyonel ürünlerde aranan nitelikler kullanılmalıdır. Öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini kendilerinin de belirlemeleri ve öz değerlendirme yapmaları sağlanmalıdır.
5. **Sentez Ürün:** Özet veya taklit ürün değil, yeniden yorumlama, detaylandırma, geliştirme, birleştirme ya da farklılaştırma yolları ile elde edilen sentez niteliğinde ürünlere odaklanılmalıdır.
6. **Üründe Çeşitlilik:** Programlar tek tip yerine üründe çeşitliliği teşvik etmelidir. Geliştirecekleri ürünlere öğrencilerin kendilerinin de karar verme hakları olmalıdır.
7. **İletişim Öğeleri:** Programlar, öğrencilerin güçlü yanlarını kullanarak ürün ve projelerini hedef kitleyi ikna edecek şekilde sunumlarını teşvik eden öğeler içermelidir.

2.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARINI FARKLILAŞTIRMA YÖNTEMİ

Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde genel kabul gören yaklaşım; bu öğrencilere yönelik programların genel öğretim programlarından kopuk olmaması, aksine genel öğretim programlarının üzerine inşa edilmesi yönündedir. Bu yaklaşıma paralel olarak genel öğretim programları daraltma, zenginleştirme ve hızlandırma stratejileri kullanılarak farklılaştırılmış ve yeni özel öğretim programları geliştirilmiştir.

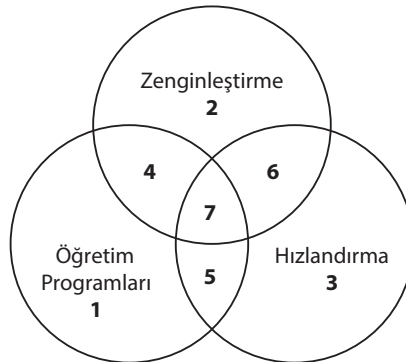
Genel öğretim programlarında zenginleştirme ve hızlandırmaya yer açmak için programlarda iki şekilde daraltma yapılmıştır: Genel öğretim programlarında bazı kazanımlara ayrılan süre, özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak azaltılmıştır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde yetersiz bulunan ve yer almadığında programların yapısına zarar vermeyen kazanımlar ise programlardan çıkartılmıştır.

Programları zenginleştirmek amacıyla özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde etkililiği bilimsel araştırmalarla kanıtlanmış öğretim programı modelleri ve her öğretim programının ilişkili olduğu disiplinlere özgü modeller kullanılmıştır. Programların geliştirilmesi yalnızca bir kurama veya modele dayandırılarak sınırlandırılmamış, farklı modellerin yer aldığı sentezleyici bir yaklaşım ile gerçekleştirilmiştir. Bu modellerde yer alan genel beceriler alana özgü bilgi ile harmanlanarak öğretim programlarına özgü kazanımlara dönüştürülmüş, öğrenme alanlarının ve ünitelerin bütünlüğünü bozmadan içeriğine uyarlanarak programlara eklenmiştir.

Programlarda hızlandırmaya yer verilmiştir. Genel öğretim programlarında üst sınıflarda yer alan bazı kazanımlar özel yetenekli öğrencilerin öğrenme hızı dikkate alınarak alt sınıflara çekilmiştir. Bazı ünitelerde ise bir kazanımın kapsamı genişletilerek üst sınıftaki uzantısı çıkartılmıştır. Kazanım bazında hızlandırmalarda öğrenme alanının veya ünitenin bütünlüğü korunmuştur.

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde, Millî Eğitim Bakanlığı öğretim programları, zenginleştirme modelleri ve hızlandırma yöntemi kullanılarak Şekil 1'de görüldüğü gibi yedi alandan oluşan şema oluşturulmuştur. Bu şemaya uygun olarak aşağıda sıralanan yedi alanda kazanım üretilmiştir:

1. Öğrenme alanı, ünite veya kazanımlar olduğu gibi korunmuştur.
2. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite veya kazanım geliştirilerek zenginleştirme yapılmıştır.
3. Üst sınıftan öğrenme alanı veya ünite çekilerek hızlandırma yapılmıştır.
4. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve mevcut kazanımlar modellere göre farklılaştırılarak zenginleştirme yapılmıştır.
5. Öğrenme alanına veya üniteye üst sınıflardan kazanım eklenerek hızlandırma yapılmıştır.
6. Tamamen yeni öğrenme alanı, ünite ve kazanım geliştirilerek ve bu öğrenme alanlarına veya ünitelere üst sınıflardan kazanımlar eklenerek zenginleştirme ve hızlandırma birlikte yapılmıştır.
7. Öğrenme alanına veya üniteye modellere uygun yeni kazanımlar eklenerek ve üst sınıflardan kazanım çekilerek hızlandırma ve zenginleştirme birlikte yapılmıştır.



Şekil 1. Program Farklılaştırma Şeması

2.2.1. Disiplinler Arası Bağlantıların Kurulması

Öğretim programlarında disiplinler arası bağlantılar kurulmuş ve öğretim programlarının tamamı kısmen disiplinler arası programlara dönüştürülmüştür. Bu çalışma belirli bir yöntemle yapılmıştır. Öncelikle program geliştirme grupları kendi disiplinlerine ait öğretim programlarını geliştirirken aynı zamanda diğer öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplinleri de dikkate alarak kendi programları için disiplinler arası kazanımlar yazmışlardır. Bütün öğretim programları tamamlandıktan sonra program geliştirme grupları diğer öğretim programlarının kazanımlarını tek tek inceleyerek kendi programları ile ilgili olan kazanımları belirlemişlerdir. Grupların kendi programları için disiplinler arası kazanım geliştirme ve diğer öğretim programlarıyla kendi programlarını ilişkilendirme çalışmaları tamamlandıktan sonra her bir grup diğer öğretim programlarını tekrar inceleyerek disiplinler arası bağlantı kazanımları geliştirmiştir. Bu kazanımlar aşağıda yer alan üç türden oluşmuştur:

1. İki disiplin arasında bağlantı kuran yeni kazanımlar yazılmıştır.
2. Bir öğretim programında bulunan kazanım, disiplinler arası bağlantı oluşturacak şekilde düzenlenmiştir.
3. Kazanım açıklamalarına ekleme yapılarak kazanım disiplinler arası yapılmıştır.

2.2.2. Kademeler, Sınıflar ve Disiplinler Arası Uyum Kontrolleri

Öğretim programlarının kazanımları; kademeler, sınıflar ve disiplinler arası uyum açısından incelenerek kazanımların dikey ve yatay kontrol ve düzenlemeleri yapılmıştır. Bu süreçte her bir öğretim programında yer alan kazanımların ön koşul ve ardıl becerileri kontrol edilmiştir. Öncelikle kazanımlar her öğretim programında sınıf içi ön koşulluk ve ardıllık yönüyle incelenerek kazanım sıraları düzenlenmiştir. Daha sonra aynı işlem sınıflar arası ve kademeler arası yapılmıştır. Bir öğretim programındaki kazanımlar sınıfa göre tablolandırdıktan sonra her bir kazanımın alt ve üst sınıf uzantıları incelenmiştir. Alt veya üst sınıftaki uzantısı gereksiz bulunan kazanımlar çıkartılmış, örtüşen kazanımlar yeniden düzenlenmiştir. Alt veya üst sınıfta uzantısı bulunması gereken ama olmayan kazanımlar programlara eklenmiştir. Bu çalışmalarla kazanımların sınıflar arası değişimi, gelişimsel bakımdan ve kazanımın yer aldığı disiplinin yapısına uygun olarak düzenlenmiştir.

Kademeler ve sınıflar arası yapılan kontroller ve düzenlemeler bütün öğretim programlarında disiplinler arası kontroller olarak da yapılmıştır. Her bir öğretim programının çalışma grubu diğer öğretim programlarının kazanımlarını inceleyerek kendi öğretim programlarının kazanımları ile veya öğretim programlarının ilişkili olduğu disiplin ile çelişen kazanımları belirlemişlerdir. Ayrıca disiplinler arası becerilerin ön koşulluğu ve ardıllığı kontrol edilmiştir. Bir öğretim programındaki bir kazanımın edinimi, başka bir öğretim programındaki bir kazanımın (ön koşul) edinimine bağlı olan kazanımlar saptandıktan sonra grupların ortak çalışmasıyla bu kazanımların sınıfı ve kapsamı belirlenmiştir.

2.2.3. Öğretim Programlarının Yeterliklerinin Değerlendirilmesi

Öğretim programlarının geliştirilme sürecinde program değerlendirmesi aşama aşama yapılmıştır. Değerlendirmede daha önce incelenen ve Tablo 1'de yer alan özel yeteneklilere yönelik hazırlanan 22 adet öğretim programının ilkeleri ölçüt olarak kullanılmıştır. Her sınıf düzeyinde yer alan ünitelerin ve öğrenme alanlarının içerik, süreç ve ürün boyutları bu ölçütler kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme tamamlandıktan sonra sınıf düzeyinde her bir öğretim programının bu ölçütleri ne düzeyde karşıladığı saptanmış, yetersiz bulunan boyutlarda veya öğretim programının tamamında ek farklılaştırmalar yapılmıştır.

Tablo 1. Öğretim Programlarını Değerlendirme Rubriği

Ünite / Öğrenme Alanı	Öğretim Programı Farklılaştırma İlkeleri																								
	İçerik							Süreç							Ürün										
	Veri-Olgu	Kavram	Genelleme	Teori	1. Soyutluluk	2. Karmaşıklık	3. Çeşitlilik	4. Organizasyon	5. Seçkin Kişiler	6. Yöntemler	1. İleri Düzey Düşünme	2. Açık Uçluluk	3. Keşifçi Öğrenme	4. Kanıtla Dayalı Akıl Yürütme	5. Seçme Özgürlüğü	6. Süreç Çeşitlendirmesi	7. Araştırma Yöntemleri	8. Öğretimin Hızı	9. Grup Etkileşimi	1. Gerçek Yaşam Problemleri	2. Gerçek Hedef Kitle	3. Ürün Çeşitlendirmesi	4. Sentez Ürün	5. İletişim Ögeleri	6. Problem Keşfi
1.																									
2.																									
3.																									
4.																									

BÖLÜM 3

ÖĞRETİM PROGRAMI

3.1. BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ FELSEFESİ VE ÖZEL AMAÇLARI

Oyun ve fiziki etkinliklere katılan öğrenciler, hareket yetkinliklerini, sağlık ve spora özgü fiziksel uygunluklarını geliştirme yanında duygusal, sosyal ve zihinsel becerilerini de geliştirirler. Bu bütüncül öğrenme deneyimi, öğrencilerin yaşam içinde fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel açılardan daha donanımlı olmalarını sağlayacaktır. Öğrenciler yaşamda kendilerini gerçekleştiren, mutlu bireyler olarak yetişeceklerdir. Bu bağlamda beden eğitimi ve oyun dersinin amacı, öğrencilerin hareket yetkinliği, aktif ve sağlıklı hayat, bilgi, beceri ve tutumlarını ve bunlarla ilgili yaşam becerilerini edinmelerini sağlayarak fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel olarak gelişimlerini desteklemektir.

Öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler sırasında geliştirmesi beklenen **hareket yetkinliği** içerisinde; a) hareket becerileri, b) hareketle ilgili kavramlar ve ilkeler, c) hareket, oyun ve fiziki etkinlikler sırasında kullanılan strateji ve taktikler yer alır.

İlkokul düzeyinde öğrencilerden öncelikle geliştirmeleri beklenen hareket becerileri "Temel Hareket Becerileri" olarak isimlendirilir. Temel hareket becerileri; öğrencinin bir noktadan başka bir noktaya yer değiştirirken, hareket ederken veya olduğu yerde vücut dengesini sağlarken ve herhangi bir nesneyi kontrol ederken ihtiyaç duyacağı hareket becerileridir. Yer değiştirme (örneğin yürüme, koşma, atlama, sıçrama, adım al sek, kayma, başlama, durma, yuvarlanma, tırmanma), dengeleme (örneğin eğilme, esnetme, dönme, salınım, ağırlık aktarımı, konma, statik-dinamik denge, itme, çekme), nesne kontrolü (örneğin atma,

tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma, top sürme, raketle vurma, uzun saplı araçla vurma) ve bunların birleşiminden oluşan birleştirilmiş hareketler temel hareket becerilerini oluştururlar. Bu becerilerin gelişimi öğrencilerin bedenlerinin hareket potansiyelini daha etkili kullanılmasını sağlar. Öğrenciler temel hareket becerilerini çeşitli oyun ve fiziki etkinliklerde kullanarak bu etkinliklerdeki beceri düzeylerini geliştirirler. Bu becerilerin su, buz, kar veya doğada, yüzme, buz pateni, kayak, yön bulma, bisiklet sürme gibi etkinliklerde kullanılması, öğrencilerin hareket becerisi gelişimini daha üst düzeye çıkaracaktır.

İkinci olarak, öğrencilerin hareket kavramlarını ve ilkelerini öğrenmesi, bedeninin nasıl hareket ettiğini anlaması ve ilgili bilgi birikimini oyunlarda ve yaşamda kullanması açılarından önemlidir. İlkokul düzeyinde ele alınması gereken hareket kavram ve ilkeleri içerisinde vücut bölümlerinin hareketleri, kişisel ve genel alan farkındalığı, temel hareket kavramları bilgisi, oyun ve fiziki etkinlikler sırasında efor, alan, süre ve nesne unsurlarının ilişkisini kurma, ritim ve müzikle yapılan hareketlerde estetik değeri anlama ve katılan oyun ve fiziki etkinliklerin oyun kuralları bilgisi yer almaktadır.

Hareket yetkinliği içindeki üçüncü unsur ise fiziksel etkinlik ve oyunlarda uygun stratejileri / taktikleri geliştirme ve kullanma becerisidir. Buradaki stratejiler ve taktiklerden kasıt, öğrencinin oyun ve fiziki etkinliklerde daha etkili olabilmek için problem çözme becerilerini kullanarak, kendisi ve / veya takımı adına en uygun yöntemleri belirleyebilmesi ve etkinlikler sırasında kullanabilmesidir. Bu amaç öğrencilerin yüksek oranda problem çözme becerisine ve bu beceriyi geliştirmesine dayanır.

Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde oyun ve fiziki etkinliğin önemi giderek daha belirgin hâle gelmektedir. Öğrencilerin sağlıklarını korumaları için günde en az bir saat oyun ve fiziki etkinliklere katılmaya ihtiyaç duydukları bilimsel çalışmalarla ortaya konulmuştur. Bu bağlamda **aktif ve sağlıklı hayat** içinde öğrencilerin a) düzenli fiziksel etkinliğe katılım alışkanlığı geliştirmeleri, b) fiziksel etkinlik kavramları ve ilkeleri ile ilgili bilgileri edinmeleri ve oyun ve fiziki etkinliklere katılırken kritik düşünme becerilerini ve bireysel ve sosyal sorumluluk davranışlarını kazanmaları ve c) kültürel birikimlerimiz ve değerlerimizle ilgili bilgi, beceri, tutum ve sorumluluk geliştirmeleri hedeflenmelidir.

Öğrenciler sağlıklarını koruyacak düzeyde, yaşam çevrelerindeki imkânları kullanarak, kendi ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerine göre okul içinde ve dışında oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılım alışkanlığı geliştirmelidir. Oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılırken sağlık, fiziksel uygunluk, oyun ve fiziki etkinlikler arasındaki ilişkiyi kavramalı, etkinlikler sırasında vücudunda meydana gelen değişiklikleri açıklayabilmeli, fiziki etkinlik, beslenme ve uyku davranışlarını gözlemeli ve bunlarda ihtiyacına göre düzenlemeler yapmalıdır. Zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimine uygun düzeyde oyun ve fiziki etkinliklere katılım motivasyonunu etkileyen unsurları anlamalı ve bu konuda ihtiyaçları doğrultusunda çözümler üretmelidir. Kendisinin ve başkalarının becerilerini gözlemeli, benzerlikleri ve farklılıkları açıklayabilmelidir. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken sağlıkla ve güvenlikle ilgili dikkat etmesi gereken konuları bilmeli ve bu konularda gerekli önlemleri almalıdır. Kullanılan alan ve araç gereçler için risk analizi yapabilmelidir. Etkinliklerde etkili sözlü sözsüz iletişim ve dinleme becerilerini geliştirmelidir. Çeşitli iletişim araçları ile sunulan sağlık ve fiziksel etkinlik mesajlarını ayırt edebilmeli, bunları yorumlayabilmeli ve başkalarının sağlıklı yaşam davranışını desteklemek için cesaretlendirici mesajlar üretebilmelidir. İletişim teknolojilerini, oyun ve fiziki etkinliklerdeki ihtiyaçları doğrultusunda geliştirmelidir. Etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olma, saygı gösterme, iş birliği, adil oyun anlayışı geliştirme, doğaya duyarlılık gösterme, zamanı etkili kullanma, öz güvenle hareket etme, zorlayıcı durumlara karşı direnç geliştirme ve empati kurma öğrencilerden geliştirmesi beklenen diğer unsurlardır.

Öğrencilerin kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz içinde bayram, kutlama ve törenlere sorumluluk alarak katılımı, halk dansları ve geleneksel çocuk oyunları ile ilgili bilgi ve beceri geliştirmesi ve başarılı spor insanlarını inceleyerek tanınması beklenmelidir.

Özel yetenekli öğrenciler için hazırlanan Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı yukarıda belirtilen öncelikler doğrultusunda özel yetenekli öğrencilerin yüksek zihinsel, duygusal, sosyal ve devinsel potansiyelleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Beden eğitimi ve oyun dersinde öğrencilerin yaş ve gelişim özelliklerine uygun düzeyde aşağıdaki genel çıktılara ulaşmaları beklenmektedir:

Hareket Yetkinliği

1. Temel ve birleştirilmiş hareket becerilerini, oyun ve fiziki etkinliklerde etkili ve öz güvenle kullanır.
2. Hareket becerileri ile ilgili kavramları kullanır.
3. Oyun ve hareket stratejilerini ve taktiklerini geliştirerek uygular.

Aktif ve Sağlıklı Hayat

4. Sağlıklı olmak ve fiziksel uygunluğunu geliştirmek için oyun ve fiziki etkinlik kavramlarıyla ilkelerini açıklar ve bunları uygular.
5. Sağlıklı olmak ve fiziksel uygunluğunu geliştirmek için oyun ve fiziki etkinliklere istekle düzenli olarak katılır.
6. Beden eğitimi ve oyun dersinde, kültürel birikimimiz ve değerlerimizle ilgili aşağıdaki amaçlara ulaşılır:
 - a. Kültürümüze ve başka kültürlerle ait geleneksel oyunları ve dansları tanır ve uygular.
 - b. Bayram, kutlama ve törenlere isteyerek katılır.
 - c. Spor insanlarını inceler.
7. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendini tanıma, hedef koyma, bireysel sorumluluk, öz güven, zorluklara karşı direnç, empati ve zaman yönetimi becerilerini geliştirir.
8. Oyun ve fiziki etkinliklerde iletişim becerileri, iş birliği, adil oyun (fair play), sosyal sorumluluk, liderlik, doğaya duyarlılık ve farklılıklara saygı özelliklerini geliştirir.

3.2. ÖĞRETİM PROGRAMININ ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen alana özgü beceriler aşağıda sunulmuştur:

1. Temel hareket becerileri (yer değiştirme, dengeleme, nesne kontrolü, birleştirilmiş hareket becerileri)
2. Farklı doğal veya düzenlenmiş çevre etkinlikleri becerileri (doğa, su, buz / kar; bisiklet, doğada yön bulma, yüzme, buz pateni, kayak vb.)
3. Sağlık ve etkinliğe özgü fiziksel uygunluk [vücut kompozisyonu, aerobik (kalp-dolaşım sistemi) dayanıklılık, kas dayanıklılığı ve kuvveti, esneklik, hız, koordinasyon, çeviklik, reaksiyon zamanı]
4. Oyun ve hareket stratejileri ve taktikleri (verimli / etkili hareket, nesne kontrolü, etkinliğe özgü savunma ve hücum stratejileri)

3.3. ÖĞRETİM PROGRAMINDA DİSİPLİNLER ARASI BAĞLANTILAR

Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı hayat bilgisi, fen bilgisi, sosyal bilgiler ve müzik dersleri ile disiplinler arası bağlantı gözetilerek tasarlanmıştır. Hayat bilgisi dersindeki sağlık, beslenme, temizlik ve hijyen, güvenlik, hedef belirleme, değerler, çevreye ve farklılıklara duyarlılık, bireysel ve sosyal sorumluluk, iletişim becerileri, bilinçli tüketicilik ile ilgili konu ve kazanımlarla beden eğitimi ve oyun dersi ilgili konu ve kazanımları arasında bağ kurulmuştur. Fen bilgisi dersinin canlıların hareket becerileri ve sağlık ve beslenme konu ve kazanımları; sosyal bilgiler dersinin bireysel ve sosyal sorumluluk, oyun tasarımı, değerler ve bilinçli tüketicilik konu ve kazanımları ile beden eğitimi ve oyun dersi ilgili konu ve kazanımları arasında disiplinler arası bağ gözetilmiştir. Müzik dersinin ise ritim, ritme uygun hareket ve halk dansları ile ilgili konu ve kazanımları ile beden eğitimi ve oyun dersi ile ilgili konu ve kazanımları arasında disiplinler arası bağ vardır. Ayrıca, konu ve kazanımlar uygun olduğunda matematik ve diğer derslerle de bağ kurulmalıdır.

3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Özel yetenekli öğrenciler için Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı uygulamasında öğretmenler aşağıda belirtilen hususları dikkate almalıdırlar:

1. Oyun yoluyla öğrenme temellidir. Tüm öğrencilerin katılımı önemlidir.
2. Öğrencilerin oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili zihinsel, duygusal, sosyal ve devinsel gelişim özellikleri dikkate alınarak öğrencilere ve okulun sosyal ve fiziksel çevresine özgü uyarlamalar yapılır. Öğrencilerde, yüksek zihinsel potansiyellerinden duygusal, sosyal ve devinsel özelliklerini geliştirmede yararlanılmalıdır. Öğrenciler arasında devinsel, duygusal ve sosyal hazır bulunuşluk farklılıkları olabilir. Bu farklılıklara duyarlı öğretim süreçleri hazırlanmalıdır.
3. Öğretmenler öğrencilerin dersin kazanımlarına ulaşmaları için en uygun model (doğrudan, bireyselleştirilmiş, iş birliğine dayanan, akran, araştırma, spor eğitimi, taktik oyun, bireysel ve sosyal sorumluluk modelleri), strateji (sunuş, buluş, araştırma / inceleme vb.) ve yöntemleri / stilleri (komut, alıştırmaya, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme) kullanmalıdırlar. Özel yetenekli öğrenciler için buluş stratejilerinden (yönlendirilmiş buluş, problem çözme, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme) ve öğrenen merkezli modellerden (taktik oyun, spor eğitimi, bireysel ve sosyal sorumluluk) ağırlıklı olarak yararlanılmalıdır.
4. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programını uygularken ilkokulda yer alan hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen bilgisi ve müzik derslerindeki konular ve kazanımlarla ilişkilendirme yapılmalıdır. Ayrıca, matematik ve diğer derslerle de yeri geldiğinde bağ kurulmalıdır.
5. Öğrenciler, derste çalışmalarını ders dışındaki zamanlarında uygun fiziksel etkinliklere ve sporlara katılarak pekiştirmelidirler. Bu sebeple öğrencilerin kendi yaşam çevrelerindeki fiziksel etkinlik ve spor imkânlarını tanımaları, bunları etkili bir şekilde kullanmaları konusunda öğretmenler, rehber ve destekleyici olmalıdır.
6. Beden eğitimi ve oyun dersi hedeflerine ulaşabilmek için kişisel paydaşların (öğrenciler, öğretmenler, veliler, okul yöneticileri, antrenörler vb.) ve kurumsal paydaşların (okul, il spor müdürlükleri, spor federasyonları, kulüpler, belediyeler, il sağlık müdürlükleri vb.) iş birliği içinde olması önemlidir. Bu iş birliğinin sağlanmasında, okul yönetimi ile sınıf öğretmenleri yönlendirici olmalıdırlar.

7. Veliler sürecin niteliği, bu niteliği artıracak yol ve yöntemler konusunda bilgilendirilmelidirler. Onlardan, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı hedefleri doğrultusunda çocuklarının düzenli olarak fiziksel etkinlik yapacağı fırsatlar oluşturmaları istenmelidir. Bunun önemi açıklanmalıdır. Öğrencilerin okul içinde, dışında katılacakları fiziksel etkinlik ve sporlarda antrenörler ve liderler, sınıf öğretmenleri ile iş birliği yaparak öğrenciler için katılımı, eğlenmeyi, sağlık ve zindelik yararı elde etmeyi destekleyen programlar sunulmalıdır.
8. Öğrencilerin özel gereksinimleri olduğu durumlarda, ders uygulamalarında gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Özel gereksinimler; sağlık sorunu, çeşitli engellilikler vb. sebeplerden olabileceği gibi özel niteliklere sahip olma, öğrenme hedeflerine önceden / akranlarından daha erken ulaşmış olma gibi nedenlerden de doğabilir. Öğretmenler, öğrencilerin özel gereksinimlerini belirledikten sonra gerekiyorsa ilgili kişi ve kuruluşlardan da yardım alarak bu öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamalarına katılmalarını sağlamalıdır. Sağlık sorunu olanlar için veliler ve aile hekimleriyle iş birliği yaparak öğrencilerin özel gereksinimlerine uygun, sağlıklarını destekleyecek yöntemler, araç ve gereçlerle derse katılmalarının sağlanması buna örnek verilebilir.
9. Bu öğretim programının amaçlarına ulaşması için, öğretmenlere ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla hazırlanan "Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)" kullanılabilir. Ayrıca ders amaçlarına uygun oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili dergi, gazete vb. kaynaklardan da yeri geldiğinde yararlanılmalıdır. Eğitimde video, video kamera, projeksiyon cihazı, fotoğraf makinesi, bilgisayar ve adımsayar gibi teknolojilerden yararlanılmalıdır. İnternet kaynakları, öğretmen tarafından incelenerek uygun olanlar öğrencilerin kullanımı için önerilebilir. Özellikle Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Spor Federasyonları, Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi, Türkiye Millî Paralimpik Komitesi, TÜBİTAK gibi kurumların İnternet sitelerindeki bilgilerin kullanımına önem verilmelidir.

3.5. DERS KİTABI FORMA SAYILARI VE EBATLARI

Öğrenme alanları ve alt öğrenme alanlarına göre ders kitabı forma sayıları ve ebatları aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Sınıf Düzeyi			
		1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	2	2	2	2
	Hareket kavram ve ilkeleri	1	1	1	1
	Stratejiler ve taktikler	1	1	1	1
Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli fiziksel etkinlik	1	1	1	1
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili yaşam becerileri				
	Kültürel birikimimiz ve değerlerimiz	1	1	1	1
Toplam Forma Sayısı		6	6	6	6

Önerilen Ebat: A4

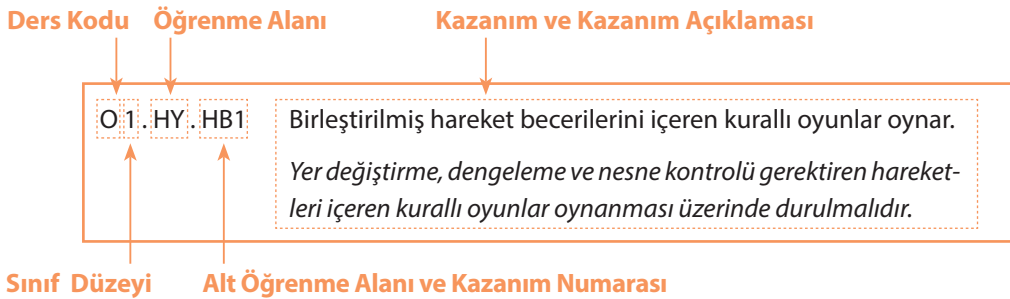
3.6. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRENME ALANI, ALT ÖĞRENME ALANI VE KAZANIM DAĞILIMI

Sınıf düzeylerine göre öğrenme alanları, alt öğrenme alanları ve kazanım dağılımları aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Sınıf Düzeyi			
		1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf
Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	7	9	8	8
	Hareket kavram ve ilkeleri	6	6	4	4
	Stratejiler ve taktikler	3	3	3	4
Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli fiziksel etkinlik	2	2	2	2
	Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili yaşam becerileri	9	9	12	8
	Kültürel birikimimiz ve değerlerimiz	3	3	4	4
Toplam Kazanım Sayısı		30	32	33	30

3.7. KAZANIMLARIN YAPISI

Özel yetenekli öğrenciler için hazırlanmış beden eğitimi ve oyun dersi, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılmasına ve katılımında fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak tüm eğitim süreçlerini içerir. Bu eğitim sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşluklarının, ilgilerinin, beklentilerinin ve yaşadıkları sosyal ve fiziksel çevrenin özelliklerinin dikkate alınması öngörülür. Bu doğrultuda ilkokul 1-4. sınıflar düzeyindeki özel yetenekli öğrenciler için hazırlanan beden eğitimi ve oyun dersi, "Hareket Yetkinliği" ve "Aktif ve Sağlıklı Hayat" olmak üzere iki temel öğrenme ve gelişim alanı üzerine tasarlanmıştır. İki öğrenme alanını, sekiz adet öğrenme çıktısı desteklemektedir. Sarmal bir yapıda olan sınıf düzeylerine özgü kazanımlar, program çıktılarında yola çıkılarak oluşturulmuştur.



1. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Hareket Yetkinliği

Hareket Becerileri

O1.HY.HB1. Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak gösterir.

Yer değiştirme hareketlerinin (örneğin yürüme, koşma, atlama, sıçrama, adım al sek, kayma, başlama, durma, yuvarlanma, tırmanma) vücut parçalarını uyumlu hareket ettirerek, kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, nesne ve bireyle, eş ve grupla uygulanması üzerinde durulmalıdır.

O1.HY.HB2. Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak gösterir.

Dengeleme hareketlerinin (örneğin eğilme, esnetme, dönme, salınım, ağırlık aktarımı, konma, statik-dinamik denge, itme, çekme) vücut parçalarını uyumlu hareket ettirerek, kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, nesne ve bireyle, eş ve grupla uygulanması üzerinde durulmalıdır.

O1.HY.HB3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri yapar.

Nesne kontrolü gerektiren hareketlerin (örneğin atma, tutma, yakalama, ayakla vurma, yuvarlama, durdurma, top sürme, raketle vurma, uzun sapılı araçla vurma) uygulanması üzerinde durulmalıdır.

O1.HY.HB4. Birleştirilmiş hareket becerilerini içeren kurallı oyunlar oynar.

Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü gerektiren hareketleri içeren kurallı oyunlar oynanması üzerinde durulmalıdır.

O1.HY.HB5. Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.

Bireysel ve grupla verilen ritime uygun hareket, müzikle uyumlu hareket vb. etkinliklerin uygulanması üzerinde durulmalıdır.

O1.HY.HB6. Yüzme ile ilgili temel becerileri gösterir.

Yüzme ile ilgili temel becerilerin uygulanması üzerinde durulmalıdır (su üzerinde kalma, kulaç atma, bacak ve ayakların ritimli hareket etmesi vb.).

O1.HY.HB7. Buzda veya karda dengesini koruyarak temel becerileri gösterir.

Buzda veya karda temel becerilerin uygulanması üzerinde durulmalıdır (dengede kalma, kayma, durma vb.).

Hareket Kavramları ve İlkeleri

O1.HY.HK1. Vücut bölümlerinin hareketlerini açıklar.

Vücut bölümlerinin (kol, bacak, gövde) birbirine bağlı olduğu eklemlere göre yapabileceği hareketlerin açıklanması üzerinde durulmalıdır.

- O1.HY.HK2. Kişisel ve genel alan farkındalığının oyunlardaki önemini yorumlar.
Kişisel alan ve genel alan farkındalığı geliştirecek oyunlar oynanır (örneğin oyun alanı sınırları belirlenmiş ebelemece oyunları). Daha sonra öğrencilerin, oyunlar sırasında kişisel alan ve genel alan farkındalığının önemini yorumlamaları sağlanmalıdır.
- O1.HY.HK3. Gruplandığı temel hareket becerilerini örneklerle açıklar.
Öğrenciler verilen temel hareket becerilerini özelliklerine göre yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü olarak gruplandırarak açıklar.
- O1.HY.HK4. Oyunu belirlenen kurallara göre oynar.
Basit kurallı oyunlarla başlanmalı, zamanla daha karmaşık kurallı oyunlar denenmelidir.
- O1.HY.HK5. Ritim ve müzik eşliğinde yapılan hareketlerdeki estetik değerin farkına varır.
Hareketlerdeki ritim ve müzikle uyum, akıcılık, doğruluk, özgünlük gibi unsurlar üzerinde durulmalıdır.
- O1.HY.HK6. Alternatif çevre etkinliklerinde vücuduyla ilgili hareket becerisini etkileyen unsurları açıklar.
Doğal veya yapılandırılmış çevrelerde yapılan bisiklet, yüzme, paten, kayak gibi etkinliklerde vücuduyla ilgili (vücut yapısı, kuvvet, dayanıklılık, denge vb.) hareket becerisini etkileyen unsurlar üzerinde durulmalıdır.

Hareket Stratejileri ve Taktikleri

- O1.HY.HS1. Temel hareket becerilerini yaparken dengesini sağlamak için stratejiler geliştirir.
Yer değiştirmeden, yer değiştirirken ve nesne kullanırken dengesini korumak için çeşitli stratejiler geliştirmesi sağlanmalıdır (örneğin ağırlık merkezini kontrol etmek).
- O1.HY.HS2. Nesne kontrolünü geliştirmek için ürettiği stratejileri uygulamaya aktarır.
Öğrenciler elle, ayakla ve raketle nesne kontrolü çalışması yaparlar. Bu amaçla farklı ebatlarda ve ağırlıklarda top, raket vb. kullanılmalıdır. Öğrencilerden nesne kontrolünü artırması için stratejiler üretmesi ve bunları uygulayarak nesne kontrolüne etkisini sınamaları istenir.
- O1.HY.HS3. Geliştirdiği basit alan koruma / savunma stratejilerini oyunlarda uygular.
Öğrencilerden kendi alanlarını rakip oyuncularından korumaları için stratejiler geliştirmeleri ve bunları oyun içinde uygulamaları istenmelidir.

Aktif ve Sağlıklı Hayat

Düzenli Fiziksel Etkinlik

- O1.ASH.DFE1. Oyun ve fiziki etkinliklere sağlığını koruyacak düzeyde düzenli olarak katılır.
Öğrencilerin haftanın her günü en az 1 saat düzenli fiziksel etkinliğe katılması hedeflenmelidir.

O1.ASH.DFE2. Doğada (açık havada) oyun ve fiziki etkinliklere katılır.

Öğrenciler mümkün olduğunca çok doğada (açık havada) oyun ve fiziki etkinliklere katılmaları için cesaretlendirilmelidir.

Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Yaşam Becerileri

O1.ASH.FEK1. Oyun ve fiziki etkinliklere katılımın sağlık açısından önemini açıklar.

Oyun ve fiziki etkinliklere katılımın fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel sağlık üzerindeki etkileri üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK2. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken vücudunda meydana gelen değişiklikleri verilerle sunar.

Öğrencilerin çeşitli düzeylerde efor gerektiren (zaman: kısa, orta, uzun süreli; tempo: hızlı, yavaş; güç gerektiren) oyun ve fiziki etkinlikleri denemeleri sağlanmalıdır. Öğrencilerden bu etkinliklerin vücutlarına olan etkilerini gözlemeleri ve bunları verilerle sunmaları istenir.

O1.ASH.FEK3. Oyun ve fiziki etkinliklere katılırken sağlığını korumak için dikkat etmesi gereken unsurları açıklar.

Isınma, soğuma, su tüketimi, kıyafet ve malzeme seçimi konuları üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK4. Dengeli ve düzenli beslenmeyi alışkanlık hâline getirir.

Dengeli ve düzenli beslenme alışkanlıkları üzerinde durulmalıdır. Örneğin düzenli olarak sabah kahvaltısı yapması, farklı besin öğelerini yeterince tüketmesi.

O1.ASH.FEK5. Oyun ve fiziki etkinliklerde kişisel temizlik kurallarına uyar.

Kişisel temizlik, temiz kıyafet, konuları üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK6. Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenlik riski oluşturmayan davranışlar sergiler.

Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisine ve başkalarına zarar vermeyecek şekilde kontrollü hareket etmesi, nesnelere atarken / fırlatırken dikkatli olması üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK7. Oyun ve fiziki etkinlikler sırasında çeşitli iletişim becerileri sergiler.

Sözlü, sözsüz iletişim ve dinleme becerileri üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK8. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel güç ve becerilerin farklı olabileceğini veriler sunarak yorumlar.

Kendisi ve arkadaşlarının bireysel güç ve becerileri hakkında çeşitli oyun ve etkinlikler sırasında veri toplaması, topladığı verilerden yola çıkarak karşılaştırma yapması ve benzerlik ve farklılıkları yorumlaması üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.FEK9. Oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili çeşitli iletişim araçlarıyla sunulan sağlık mesajlarını ayırt eder.

Çeşitli iletişim araçlarıyla (tv, radyo, internet, gazete, dergi vb.) sunulan sağlık mesajları ve bunların içeriği üzerinde durulmalıdır.

Kültürel Birikimimiz ve Değerlerimiz

O1.ASH.KBD1. Bayram, kutlama ve törenlere istekle katılır.

Bayram, kutlama ve törenlerin anlamı ve bunlara istekle katılımın önemi üzerinde durulmalıdır.

O1.ASH.KBD2. Kültürümüze ait basit ritimli dans adımlarını yapar.

Öğrencilerin yaşadıkları yöreye özgü basit ritimli halk danslarını oynamasına öncelik verilmelidir.

O1.ASH.KBD3. Geleneksel çocuk oyunlarını oynar.

Öğrencilerin yakın çevrelerinde oynanan geleneksel oyunları aileleri, arkadaşları ile görüşerek ve çeşitli yazılı görsel kaynaklardan araştırarak incelemesi ve bunları arkadaşlarına oynatması sağlanmalıdır.

2. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Hareket Yetkinliği

Hareket Becerileri

O2.HY.HB1. Yer değiştirme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukta yapar.

Yer değiştirme hareketlerini vücut, kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, nesne ve bireyle, eş ve grupta uygularken uyum, akıcılık ve doğruluğun gelişmesi üzerinde durulmalıdır.

O2.HY.HB2. Dengeleme hareketlerini vücut, alan farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla yapar.

Dengeleme hareketlerini vücut, kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, nesne ve bireyle, eş ve grupta uygularken uyum, akıcılık ve doğruluğun gelişmesi üzerinde durulmalıdır.

O2.HY.HB3. Nesne kontrolü gerektiren hareketleri artan bir doğrulukla yapar.

Nesne kontrolü gerektiren hareketleri uygularken hareket becerisini tekniğine uygun yapma üzerinde durulmalıdır.

O2.HY.HB4. Nesne kontrolü gereken hareketleri alan, efor farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak yapar.

Nesne kontrolü gerektiren hareketlerin kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, nesne ve bireyle, eş ve grupta uyumlu ve akıcı bir şekilde yapılması üzerinde durulmalıdır.

O2.HY.HB5. Birleştirilmiş hareket becerilerini içeren kurallı oyunlardaki temel hareket becerilerini artan bir doğrulukla gösterir.

Birleştirilmiş hareket becerilerinin kurallı oyunlar içinde uyumlu, akıcı ve doğru bir şekilde gösterilmesi üzerinde durulmalıdır.

- O2.HY.HB6. Seçtiği ritim veya müziğe uygun oluşturduğu koreografiyi uygular.
Öğrencilerden seçtikleri ritim veya müziğe uygun hareketlerden bir dans koreografisi oluşturarak uygulamaları istenmelidir.
- O2.HY.HB7. Yüzme ile ilgili temel becerileri artan bir doğrulukla yapar.
Yüzme ile ilgili becerileri artan uyum, akıcılık ve doğrulukla gösterme üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HB8. Buzda veya karda temel becerileri artan bir doğrulukla yapar.
Buzda veya karda etkinliğe özgü becerileri, artan uyum, akıcılık ve doğrulukla gösterme üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HB9. Bisiklet kullanma ile ilgili temel becerileri gösterir.
Bisiklete özgü temel becerileri (denge, bisiklet kontrolü, pedal vb.) gösterme üzerinde durulmalıdır.

Hareket Kavramları ve İlkeleri

- O2.HY.HK1. Temel hareket becerilerini uygularken hareketin tekniğine ait özellikleri nedenleriyle açıklar.
Hareketin başlangıç, uygulama ve bitiriş safhalarındaki vücut pozisyonları üzerinde durulmalıdır (Örneğin sıçrama yaparken kol, gövde ve bacak pozisyonu).
- O2.HY.HK2. Vücut bölümlerinin hareketlerini karşılaştırarak farklılık ve benzerliklerini ayırt eder.
Farklı vücut bölümlerinin üretebildikleri hareketleri inceleyerek farklılıkların ve benzerliklerin ayırt edilmesi üzerinde durulmalıdır. Öğrencilerin vücuttaki eklem türlerinin farkına varması sağlanmalıdır.
- O2.HY.HK3. Hareket becerilerini gösterirken efor, alan, süre ve nesne unsurlarının ilişkisini kurar.
Hareketleri yaparken efor (zaman, tempo, güç, akıcılık), alan (kişisel, genel, yönler, seviyeler, yollar, uzamsallık, ebat) ve nesne ile ilişkiler üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HK4. Oyunlarda kullanılan nesnelere hareket özelliklerini sorgular.
Oyunlarda kullanılan çeşitli top, lobut, ip, raket vb. nesnelere hareket özellikleri üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HK5. Ritim ve müzik eşliğinde yapılan hareketlerdeki estetik değeri açıklar.
Ritim ve müzikle uyum, akıcılık, doğruluk, özgünlük gibi unsurların açıklanması üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HK6. Alternatif çevre etkinliklerinde hareket becerisini etkileyen çevreyle ilgili unsurları açıklar.
Doğal veya yapılandırılmış çevrelerde yapılan bisiklet, yüzme, paten, kayak gibi etkinliklerde hava şartları, su ve zemin gibi hareket becerisini etkileyen unsurlar üzerinde durulmalıdır.

Hareket Stratejileri ve Taktikleri

- O2.HY.HS1. Oyun ve fiziki etkinliklerde kullanılabilecek basit strateji ve taktikleri açıklar.
Dengede kalmak için ağırlık merkezi ayarlama, uzayan etkinliklerde hızı ayarlama, oyunlarda basit alan savunması ve hücum stratejileri ve taktikleri üzerinde durulmalıdır.
- O2.HY.HS2. Geliştirdiği nesne kontrolü stratejilerinin etkililiğini değerlendirir.
Öğrencilerden nesne kontrolü ile ilgili stratejiler geliştirmeleri, bunları uygulamaları ve geliştirdikleri stratejilerin etkililiğini çeşitli yollarla inceleyerek değerlendirmeleri istenmelidir.
- O2.HY.HS3. Oyunlarda geliştirdiği basit hücum stratejilerini uygular.
Öğrencilerden geliştirdikleri hücum stratejilerini oyunlarda kullanmaları istenmelidir.

Aktif ve Sağlıklı Hayat

Düzenli Fiziksel Etkinlik

- O2.ASH.DFE1. Çevresindeki imkânları etkili kullanarak fiziksel uygunluğunu destekleyici oyun ve fiziki etkinliklere katılır.
Öğrenciler, çevrelerindeki oyun ve fiziki etkinlik imkânlarına yararlanarak fiziksel uygunluklarını (vücut kompozisyonu, aerobik dayanıklılık, kas dayanıklılığı, esneklik) destekleyecek etkinliklere katılmaları için teşvik edilmelidir.
- O2.ASH.DFE2. Doğada (açık havada) düzenli olarak sağlığını koruyacak düzeyde oyun ve fiziki etkinliklere katılır.
Öğrenciler haftanın her günü doğada (açık havada) en az 1 saat oyun ve fiziki etkinliğe katılmaya teşvik edilmelidir.

Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Yaşam Becerileri

- O2.ASH.FEK1. Oyun ve fiziki etkinlikler ile fiziksel uygunluk kavramları arasında ilişki kurar.
Çeşitli oyun ve fiziki etkinliklerdeki fiziksel uygunluk bileşenleri (aerobik dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik, hız, koordinasyon, güç, reaksiyon zamanı) arasında ilişki kurulması üzerinde durulmalıdır.
- O2.ASH.FEK2. Oyun ve fiziki etkinliklerde güvenlik riski oluşturan unsurlar için bulduğu çözümleri uygular.
Öğrencilerden oyun ve fiziki etkinliklerde güvenlik riski oluşturan kişi, alan, malzeme ile ilgili unsurları incelemeleri, güvenlikle ilgili riskleri azaltacak çözümler üreterek uygulamaları istenmelidir.
- O2.ASH.FEK3. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisi ve başkaları arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.
Öğrencilerden çeşitli oyun ve fiziki etkinliklerde kendisi ve başkaları arasındaki benzerlik ve farklılıkları incelemeleri ve bu benzerlik ve farklılıkların nedenlerini açıklamaları istenmelidir.

- O2.ASH.FEK4. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel farklılıklara karşı duyarlılık gösterir.
Öğrencilerin beceri farklılıkları gösteren arkadaşlarına karşı duyarlılık geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- O2.ASH.FEK5. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliğine dayalı davranışlar gösterir.
Öğrencilerin etkinliklerde arkadaşları ile iş birliği yapmalarını gerektirecek fırsatlar yaratılmalı ve iş birliği yapmaları teşvik edilmelidir.
- O2.ASH.FEK6. Doğada oyun ve fiziki etkinliklere katılırken çevreye duyarlılık gösterir.
Öğrencilerin etkinlik yaptıkları çevreyi koruma duyarlılığı geliştirmeleri sağlanmalıdır.
- O2.ASH.FEK7. Oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili çeşitli iletişim araçlarıyla sunulan popüler sağlık mesajlarını yorumlar.
Öğrencilerin çeşitli iletişim araçlarıyla (tv, radyo, internet, gazete, dergi vb.) sunulan sağlık mesajlarını amaç ve içerik açılarından yorumlamaları üzerinde durulmalıdır.
- O2.ASH.FEK8. Aktif ve sağlıklı hayat davranışı geliştirmek için çeşitli teknolojileri kullanır.
Öğrencilerin adımsayar ve benzeri teknolojileri fiziki etkinlik alışkanlıklarını gözlemek amacıyla kullanmaları sağlanmalıdır.
- O2.ASH.FEK9. Tasarladığı kapsayıcı oyun ve fiziki etkinlikleri arkadaşlarıyla oynar.
Öğrencilerin sınıftaki bütün öğrencilerin katılabileceği kapsayıcı oyun ve fiziki etkinlikler tasarlaması ve bunları oynatması üzerinde durulmalıdır.

Kültürel Birikimimiz ve Değerlerimiz

- O2.ASH.KBD1. Bayram, kutlama ve törenlere sorumluluk alarak katılır.
Öğrencilerin bayram, kutlama ve törenlere çeşitli sorumluluklar alarak bayram, kutlama ve törenlere katılmaları sağlanmalıdır.
- O2.ASH.KBD2. Basit ritimli yöresel halk danslarını oynar.
Öğrencilerin yaşadıkları yöreye özgü basit ritimli halk danslarını oynamasına öncelik verilmelidir.
- O2.ASH.KBD3. Yakın çevresinden araştırdığı geleneksel çocuk oyunlarını arkadaşları ile oynar.
Öğrencilerin yakın çevrelerinde oynanan geleneksel oyunları aileleri, arkadaşları ile görüşerek ve çeşitli yazılı görsel kaynaklardan araştırarak incelemesi ve bunları arkadaşlarına oynatması sağlanmalıdır.

3. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Hareket Yetkinliği

Hareket Becerileri

- O3.HY.HB1. Yer değiştirme hareketlerinin ustalaşmış formunu gösterir.
Öğrenci düzeyleri dereceli puanlama leği kullanılarak değerlendirilmelidir.
- O3.HY.HB2. Dengeleme hareketlerinin ustalaşmış formunu gösterir.
Öğrenci düzeyleri dereceli puanlama leği kullanılarak değerlendirilmelidir.
- O3.HY.HB3. Nesne kontrolü hareketleri, alan, efor farkındalığı ve hareket ilişkilerini kullanarak artan bir doğrulukla gösterir.
Nesne kontrolü hareketlerini, kişisel ve genel alan farkındalığı göstererek, çeşitli süre, tempo, glerde, nesne ve bireyle, eş ve grupla uygularken uyum, akıcılık ve doğruluğun gelişmesi üzerinde durulmalıdır.
- O3.HY.HB4. Seçtiği ritim veya müziğe uygun oluşturduğu eşli dans koreografisini uygular.
Öğrencilerden kendi seçtikleri ritim ve müziğe uygun dans koreografisi geliştirmeleri ve uygulamaları istenir.
- O3.HY.HB5. Oynularda temel hareket becerilerini artan koordinasyon, çeviklik, hız ve kuvvetle gösterir.
Öğrencilerin çeşitli oyunlarda birleştirilmiş temel hareket becerilerini artan koordinasyon, çeviklik, hız ve kuvvetle uygulaması üzerinde durulmalıdır. Bu zelliklerin gelişimi için öğrenciler alıştırma / tekrar yapmaya teşvik edilmelidir.
- O3.HY.HB6. Yüzme ile ilgili temel becerileri artan koordinasyon, hız ve kuvvetle gösterir.
Su üzerinde daha uzun süre kalabilme, daha hızlı veya uzun mesafeleri yüzebilme gibi koordinasyon, hız ve kuvvet göstergeleri üzerinde durulmalıdır.
- O3.HY.HB7. Buzda veya karda temel becerileri artan koordinasyon, hız ve çeviklikle gösterir.
Buzda veya karda yapılan alıştırmalarda dengenin korunması, hızın artması gibi koordinasyon, hız ve kuvvet göstergeleri üzerinde durulmalıdır.
- O3.HY.HB8. Bisiklet kullanma ile ilgili temel becerileri artan bir doğrulukla yapar.
Bisiklet kullanma ile ilgili becerileri artan uyum, akıcılık ve doğrulukla gösterme üzerinde durulmalıdır.

Hareket Kavramları ve İlkeleri

- O3.HY.HK1. Hareket becerileri ile ilgili kavramları yerinde kullanır.
Yer değiştirme, dengeleme, nesne kontrolü, vücut ve alan farkındalığı, efor ve hareket ilişkileri ile ilgili kavramların kullanımı üzerinde durulmalıdır.

- O3.HY.HK2. Arkadaşının temel hareket becerilerini gözlemleyerek analiz eder.
Öğrencilerin, arkadaşlarının temel hareket becerilerini dereceli puanlama anahtarları ile gözlemleri için fırsat yaratılmalı ve gözlem bulguları doğrultusunda analiz yapmaları istenmelidir.
- O3.HY.HK3. Oluşturduğu farklı ritim kalıplarını hareketle ilişkilendirir.
Öğrencilerin farklı ritim kalıpları oluşturmaları, bu ritim kalıplarına uygun hareketleri araştırmaları, oluşturdukları ritim kalıbı ve hareketler arasında ilişki kurmaları sağlanmalıdır.
- O3.HY.HK4. Alternatif çevre etkinliklerinde hareket becerisini etkileyen malzemelerle ilgili unsurları açıklar.
Doğal veya yapılandırılmış çevrelerde yapılan bisiklet, yüzme, paten, kayak gibi etkinliklerde kullanılan malzemelerin hareket becerisini etkileyen unsurları üzerinde durulmalıdır.

Hareket Stratejileri ve Taktikleri

- O3.HY.HS1. Becerilerin ve çevre şartlarının oyundaki taktiklere etkisini sorgular.
Oyuncuların hareket beceri düzeyleri, oyunun oynandığı çevrenin açık veya kapalı alan olması, hava şartları vb'nin oyun taktiklerine etkisi sorgulanmalıdır.
- O3.HY.HS2. Bireysel etkinliklerde kendisinin ve rakibinin güçlü ve zayıf yönlerini analiz ederek uygun taktikleri uygular.
Öğrencilerin kendisinin ve rakibinin güçlü ve zayıf yönlerini gözleyebileceği fırsatlar yaratılmalıdır. Etkinlikler sırasında gözlem yapma, videoya çekilmiş performansların veya elde edilen derecelerin incelenmesi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanımı teşvik edilmelidir. Analizler sonucunda öğrencilerden kendilerine avantaj sağlayacak taktik geliştirmeleri ve bu taktikleri uygulamaları istenmelidir.
- O3.HY.HS3. Takım oyunlarında grupla beraber geliştirdiği stratejileri uygular.
Öğrencilerin grupla birlikte strateji ve taktik geliştirmeleri için fırsatlar yaratılmalıdır. Örneğin takım oyunlarında amaca ulaşmak için grupla problem çözme, taktik geliştirme ve bunları oyunda uygulamaları istenebilir.

Aktif ve Sağlıklı Hayat

Düzenli Fiziksel Etkinlik

- O3.ASH.DFE1. İlgi, ihtiyaç ve yeteneklerine göre seçtiği oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılır.
Öğrencilerin kendi ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerine göre oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılmaları teşvik edilmelidir.
- O3.ASH.DFE2. Fiziksel uygunluğunu geliştirmek için tasarladığı programı uygular.
Öğrenciler fiziksel uygunluklarını (aerobik dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik) geliştirmek için tasarladığı programı uygular.

Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Yaşam Becerileri

O3.ASH.FEK1. Fiziksel uygunluğunu geliştirecek programlar tasarlar.

Öğrenciler kas dayanıklılığı ve kuvveti, esneklik ve kalp solunum sistemi (aerobik) dayanıklılığını geliştirmek için program tasarlamaya teşvik edilmelidir.

O3.ASH.FEK2. Fiziki etkinlik, beslenme ve uyku davranışlarında topladığı verilere göre düzenleme yapar.

Öğrencilerden günlük fiziksel etkinlik, beslenme ve uyku davranışlarını kayıt altına almaları istenmelidir. Öğrenciler, elde ettikleri verileri kendi yaş ve gelişim özelliklerine göre önerilen düzeylerle karşılaştırmalıdır. İhtiyaç olan konularda öğrencilerin düzenleme yapmaları teşvik edilmelidir.

O3.ASH.FEK3. Oyun ve fiziki etkinliklerde belirlenen hijyen ilkelerine uygun öz değerlendirme yapar.

Öğrencilerden vücut temizliğine dikkat etme, temiz kıyafetler kullanma, etkinlik ortamını temiz tutma, etkinlik sonrası temizlik gibi hijyen kurallarına uyma durumları hakkında öz değerlendirme yapmaları istenmelidir. Bunun için beden temizliği, kıyafet temizliği, etkinlik ortamı temizliği gibi konuları içeren bir öz değerlendirme formu hazırlanmalıdır. Öğrenciler kendilerini ölçütlere bağlı olarak değerlendirmelidir.

O3.ASH.FEK4. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendisinin ve başkalarının güvenliğiyle ilgili sorumluluk alır.

Öğrencilerin etkinlikler sırasında kendisinin ve başkalarının güvenliğini olumlu etkileyecek düzenlemeler yapmaları, öneriler geliştirmeleri ve uygulamaları teşvik edilmelidir.

O3.ASH.FEK5. Oyun ve fiziki etkinliklerde kullanılan alan, araç ve gereçler için risk analizi yapar.

Öğrencilerden katıldıkları etkinliklerdeki alan, araç ve gereçleri incelemeleri istenmelidir. Öğrenciler etkinliklerde kullanılan alan, araç ve gereçlerin özelliklerine göre sağlık ve güvenliği etkileme durumları hakkında risk analizi yapmalıdırlar.

O3.ASH.FEK6. Oyun ve fiziki etkinliklerde zamanı etkili kullanır.

Öğrencilerde oyun ve fiziki etkinliklerde zaman farkındalığı geliştirme ve zamanı amaca yönelik etkili kullanma becerisi üzerinde durulmalıdır.

O3.ASH.FEK7. Oyun ve fiziki etkinliklerde karşılaştığı problemleri tanıyarak arkadaşlarıyla çözüm üretir.

Dersin amacına ulaşmasını olumsuz etkileyen herhangi bir problem olabilir.

O3.ASH.FEK8. Oyun ve fiziki etkinliklerde öz güvenle hareket eder.

Oyun ve etkinliklere katılım sonucunda öğrenciler etkinliğe ait becerilerde öz güven geliştirmelidir. Artan öz güvenin, öğrencilerin etkinliklere daha yüksek motivasyonla katılmasına ve daha etkili hareket etmelerini sağlaması beklenmelidir.

O3.ASH.FEK9. Oyun ve fiziki etkinliklerde bireysel farklılıklara saygı gösterir.

Öğrencilerin beceri, gelişim, sağlık durumu gibi nedenlerle farklılıkları olan arkadaşlarına saygı göstermesi üzerinde durulmalıdır.

O3.ASH.FEK10. Oyun ve fiziki etkinliklerde başarıyı tebrik eder.

Öğrenciler oyun ve fiziki etkinliklerde başarıyı tebrik etmeleri için teşvik edilmelidir.

O3.ASH.FEK11. Oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili okulda sağlık davranışlarını cesaretlendirecek mesajlar / sloganlar üretir.

Öğrencilerden sağlık davranışlarını cesaretlendiren fiziki etkinlik ve beslenme ile ilgili mesajları / sloganları incelemeleri istenmelidir. Daha sonra okullarında bu davranışları cesaretlendirecek yeni mesajlar / sloganlar üretmeleri için teşvik edilmelidirler.

O3.ASH.FEK12. Oyun ve fiziki etkinliklere katılım motivasyonunu etkileyen unsurları değerlendirir.

Katılım motivasyonunu etkileyen kişisel ilgi, beklenti, amaç, sosyal ve fiziksel çevre özellikleri vb. unsurlar üzerinde durulmalıdır.

Kültürel Birikimimiz ve Değerlerimiz

O3.ASH.KBD1. Bayram, kutlama ve törenler için oyun ve fiziki etkinlikler içerikli planlama yapar.

Öğrenciler bayram, kutlama ve törenin nedenlerini inceledikten sonra bunların anlamına uygun oyun ve fiziki etkinlikler içerikli planlar yapmaları için teşvik edilmelidirler.

O3.ASH.KBD2. Kültürümüze ve diğer kültürlere ait halk danslarını yapar.

Öğrencilerin kültürümüze ve diğer kültürlere ait halk danslarını uygulamaları için fırsatlar yaratılmalıdır.

O3.ASH.KBD3. Farklı bölgelere ait geleneksel çocuk oyunlarını araştırarak bunları arkadaşları ile oynar.

Öğrencilerden ülkemizin farklı bölgelerine ait geleneksel çocuk oyunlarını incelemeleri ve bunlar içinden seçtikleri oyunları arkadaşları ile oynamaları sağlanmalıdır.

O3.ASH.KBD4. Çeşitli spor branşlarında yapılan ulusal müsabakalarda başarılı olmuş sporcuları araştırır.

Öğrencilere farklı spor branşlarında başarılı olmuş sporcuları incelemeleri için fırsat yaratılmalıdır. Öğrencilerin yakın çevrelerinden / yörelerinden başarılı sporcuları incelemelerine öncelik verilmelidir.

4. SINIF KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Hareket Yetkinliği

Hareket Becerileri

O4.HY.HB1. Yer değiştirme hareketlerinin ustalaşmış formunu artan çeviklikle yapar.

Öğrenci düzeyleri dereceli puanlama ölçeği kullanılarak değerlendirilmelidir.

O4.HY.HB2. Çeşitli nesnelere üzerinde dengeleme hareketlerinin ustalaşmış formunu gösterir.

Öğrenci düzeyleri dereceli puanlama ölçeği kullanılarak değerlendirilmelidir.

- O4.HY.HB3. Nesne kontrolü gerektiren hareketlerin ustalaşmış formunu gösterir.
Öğrenci düzeyleri dereceli puanlama ölçeği kullanılarak değerlendirilmelidir.
- O4.HY.HB4. Kurallı takım oyunlarında temel hareket becerilerini etkili kullanır.
Çeşitli spor branşlarının daraltılmış formlarını içeren kurallı oyunlarda / etkinliklerde temel hareket becerilerinin kullanımı üzerinde durulabilir.
- O4.HY.HB5. Yakın çevresine ait halk danslarını grupla uyum içinde yapar.
Öğrencinin yaşadığı çevreye ait halk danslarındaki becerileri grupla senkronize (uyum) bir şekilde sergilenmesi üzerinde durulmalıdır.
- O4.HY.HB6. Yüzme ile ilgili temel becerileri öz güvenle gösterir.
Artan öz güvenin öğrencilerin etkinliğe katılım motivasyonunu geliştirmesi beklenmelidir.
- O4.HY.HB7. Buzda veya karda temel becerileri öz güvenle gösterir.
Artan öz güvenin öğrencilerin etkinliğe katılım motivasyonunu geliştirmesi beklenmelidir.
- O4.HY.HB8. Bisiklet kullanma ile ilgili temel becerileri öz güvenle gösterir.
Artan öz güvenin öğrencilerin etkinliğe katılım motivasyonunu geliştirmesi beklenmelidir.

Hareket Kavramları ve İlkeleri

- O4.HY.HK1. Oyun ve fiziki etkinliklerde kullandığı temel hareket kavramlarını açıklar.
Yer değiştirme, dengeleme, nesne kontrolü, vücut ve alan farkındalığı, efor ve hareket ilişkileri ile ilgili kavramların açıklanması üzerinde durulmalıdır.
- O4.HY.HK2. Temel hareket becerilerini teknolojik araçlar kullanarak analiz eder.
Örneğin öğrencinin videoya çektiği hareket becerisi uygulamasını dereceli puanlama ölçeği veya dijital hareket becerisi değerlendirme uygulamaları ile analiz etmesi, kronometre ile zaman tutarak hızı ölçerek analiz etmesi.
- O4.HY.HK3. Temel hareket becerilerini geliştirmek için çalışma programı tasarlar.
Yer değiştirme, dengeleme ve nesne kontrolü becerilerini geliştirecek çalışma programı tasarlanması üzerinde durulmalıdır.
- O4.HY.HK4. Yakın çevresine ait halk danslarına ilişkin hareket becerileri ile koreografi oluşturur.
Öğrencilerin halk danslarındaki hareket becerilerini incelemeleri sağlanmalıdır. Daha sonra bu hareket becerileri ile kendi koreografilerini oluşturmaları teşvik edilmelidir.

Hareket Stratejileri ve Taktikleri

- O4.HY.HS1. Takımının ve rakibinin güçlü ve zayıf yönlerine göre geliştirdiği taktikleri uygular.
Öğrencilerin takımının ve rakiplerinin güçlü ve zayıf yönlerini gözleyebileceği fırsatlar yaratılmalıdır. Etkinlikler sırasında gözlem yapma, videoya çekilmiş performansların veya elde edilen derecelerin incelenmesi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanımı teşvik edil-

melidir. Analizler sonucunda öğrencilerden kendilerine avantaj sağlayacak taktik geliştirmeleri ve bunları uygulamaları istenmelidir.

- O4.HY.HS2. Nesne kontrolü gerektiren oyunlarda nesnenin hareket özelliklerine, oyuncunun becerilerine ve çevre şartlarına uygun yeni stratejiler üretir.
- Oyun ve etkinliklerde kullanılan nesnelerin hareket özellikleri incelenmelidir. Öğrenciler kullanılan nesnenin hareket özelliklerini, oyuncuların becerileri ve oyunun oynandığı çevre şartları ile ilişkilendirerek yeni stratejiler üretmelidir.*
- O4.HY.HS3. Oyun içerisinde rakibinin kullandığı stratejilere karşı çözümler geliştirir.
- Öğrencilerin rakiplerinin kullandığı savunma, hücum gibi oyun ve etkinlik stratejilerini incelemeleri sağlanmalıdır. Bunlara karşı, kendine veya takımına avantaj sağlayacak stratejiler ve taktikler üretmeleri teşvik edilmelidir.*
- O4.HY.HS4. Oyunlarda kullanılan strateji ve taktiklerin etkisini değerlendirir.
- Öğrencilerden çeşitli oyunlarda kullanılan strateji ve taktikleri gözlemleri istenmelidir. Daha sonra bunların oyunda başarıyı nasıl etkilediğini gözlemlerine göre değerlendirmeleri sağlanmalıdır.*

Aktif ve Sağlıklı Hayat

Düzenli Fiziksel Etkinlik

- O4.ASH.DFE1. Okul dışında oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.
- Öğrencilerden etkinliğin türünü, şiddetini, süresini ve etkinliklere katılım sıklıklarını kaydetmeleri istenmelidir.*
- O4.ASH.DFE2. Fiziksel uygunluk önceliklerini belirleyerek geliştirdiği programları uygular.
- Öğrenciler, tasarladıkları programı uygulamaları için teşvik edilmelidir.*

Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Yaşam Becerileri

- O4.ASH.FEK1. Katıldığı oyun ve fiziki etkinliklerin süre, şiddet, sıklık ve türüne göre vücudunun verdiği tepkileri karşılaştırır.
- Öğrencilere oyun ve fiziki etkinliklerdeki süre, şiddet, sıklık ve etkinlik türünün vücutlarını nasıl etkilediğini gözlemleri için fırsatlar yaratılmalıdır. Örneğin, kısa süreli hız koşusu ile uzun süreli dayanıklılık koşusuna vücudun verdiği tepkiler.*
- O4.ASH.FEK2. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği yapar.
- Öğrencilerin oyun ve fiziki etkinliklere katılırken birbirlerini destekleyecek yönde iş birliği yapmaları üzerinde durulmalıdır. Örneğin etkinlik alanının işbirliği içinde hazırlanması, etkinliğin amacına uygun yapılması için birbirini destekleme gibi.*
- O4.ASH.FEK3. Oyun ve fiziki etkinliklerde adil oyun anlayışı sergiler.
- Oyunda rakibe saygı, dürüstlük gibi adil oyun anlayışını oluşturan özellikler üzerinde durulmalıdır.*

- O4.ASH.FEK4. Oyun ve fiziki etkinliklere katılım motivasyonunu geliştirmek için ürettiği fikirleri uygular.
Öğrencilerden oyun ve fiziki etkinliklere katılımlarını etkileyen bireysel ve çevresel unsurları inceleyerek, katılım motivasyonlarını geliştirecek fikirler üretmeleri istenmelidir. Daha sonra bu fikirleri uygulamaları teşvik edilmelidir.
- O4.ASH.FEK5. Toplumda oyun ve fiziki etkinliklere katılımı artırmak için yeni fikirler geliştirir.
Öğrencilerden toplumun oyun ve fiziki etkinliklere katılımını etkileyen bireysel ve çevresel unsurları incelemeleri istenmelidir. Daha sonra oyun ve fiziki etkinliklere katılımı artıracak fikirler üretmeleri teşvik edilmelidir.
- O4.ASH.FEK6. Kazanma veya kaybetme durumlarında kendini diğerlerinin yerine koyarak yansıma yapar.
Oyun ve fiziki etkinliklerde empatinin önemi üzerinde durulmalıdır.
- O4.ASH.FEK7. Oyun ve fiziki etkinliklerdeki zorlayıcı fiziksel, sosyal ve duygusal durumlara karşı psikolojik dayanıklılık geliştirir.
Örneğin uzun etkinliklerde sabırlı davranma, ilgisini dağıtan bir çok değişkenin olduğu ortamda (gürültü, ışık, seyirci vb.) oyuna odaklanabilme, oyunda geride kaldığı durumlarda olumlu düşünme.
- O4.ASH.FEK8. Oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili çeşitli bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.
Öğrencinin okuduğu kitaplardan, dergilerden, tv ve internetten ulaştığı bilgilerin, bilginin kaynağını değerlendirerek (bilimsel araştırma dayanağı, bilgiyi sağlayan kişinin uzmanlığı ve amacı vb.) güvenilirliğinin sorgulanması üzerinde durulmalıdır.

Kültürel Birikimimiz ve Değerlerimiz

- O4.ASH.KBD1. Bayram, kutlama ve törenlerin oyun ve fiziki etkinlikle ilgili organizasyonlarını yapar.
Öğrencilerden bayram, kutlama ve törenin nedenlerini incelemeleri istenmelidir. Daha sonra bayram, kutlama ve törenin anlamına uygun organizasyonlar hazırlamaları üzerinde durulmalıdır.
- O4.ASH.KBD2. Kültürümüze ve diğer kültürlere ait halk danslarındaki çeşitliliği analiz eder.
Halk dansının geliştiği coğrafyanın ve kültürün dansa ait hareket becerileri, kostüm gibi unsurlara olan etkisi üzerinde durulmalıdır.
- O4.ASH.KBD3. Kültürümüze ve diğer kültürlere ait çocuk oyunlarındaki çeşitliliği analiz eder.
Çocuk oyunlarının hareket becerileri, kullanılan alan, araç gereç özellikleri ve geliştiği coğrafyanın özellikleri ile ilişkisi üzerinde durulmalıdır.
- O4.ASH.KBD4. Uluslararası müsabakalarda başarılı olmuş Türk sporcularını araştırır.
Öğrencinin kendi ilgi duyduğu oyun ve fiziki etkinlik ve sporlarda öne çıkan sporcuları araştırmalarına öncelik verilmelidir.



